

Witold J. WILCZYŃSKI

Polskie Towarzystwo Geopolityczne – oddział terenowy w Krakowie

ORCID: 0000-0003-0138-1856

O NIEZALEŻNOŚĆ POLITYCZNĄ POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOPOLITYCZNEGO

(artykuł redakcyjny)

FOR POLITICAL INDEPENDENCE OF THE POLISH GEOPOLITICAL SOCIETY

(editorial article)

24 lutego 2023 r.

Wydarzenia minionego roku 2022 niewątpliwie zapiszą się na zawsze w historii świata, a zwłaszcza w historii naszej części Europy. Trwająca na Ukrainie wojna, bez względu na jej ostateczny wynik, na nowo ukształtuje stosunki międzynarodowe i sytuację geopolityczną, odbijając się na gospodarkach państw i na codziennym funkcjonowaniu społeczeństw. Ze względu na swoją lokalizację, oraz za sprawą postawy Rządu i większości społeczeństwa, Polska znalazła się w samym centrum międzynarodowej sceny. Tematyka związana z pandemią, która dominowała w poprzednich latach w debacie publicznej i w geopolityce, szybko ustąpiła problemom bezpieczeństwa, zwłaszcza militarnego, sprawom rosyjskiego imperializmu i pomocy dla bohatercko broniącej się Ukrainy¹. Tendencji tej nie sposób nie zauważyć także w tematyce ostatnich tomów Przeglądu Geopolitycznego. Wielka waga bieżących wydarzeń, od których zależy będzie przyszła pozycja geopolityczna i sytuacja gospodarcza Polski, powoduje polaryzację poglądów i znaczne zaostrenie debaty publicznej, przyczyniając się do pogłębienia istniejących w społeczeństwie podziałów. Dodatkowo sprzyja temu fakt, że znajdujemy się w roku wyborczym. Chociaż Polskie Towarzystwo

¹ W dniu 19 stycznia z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego na Uniwersytecie Jagiellońskim odbyło się polsko-ukraińskie seminarium „Ukraina wobec rosyjskiej agresji. Problemy bezpieczeństwa państwa, społeczeństwa oraz regionu”. Współorganizatorami były także Uniwersytety: Gdański i Warszawski.

Geopolityczne jest stowarzyszeniem naukowo-badawczym (rozdział I, § 1 Statutu), a nie organizacją polityczną, to właśnie konflikty na polskiej scenie politycznej odbijają się bardzo niekorzystnie na naszym funkcjonowaniu. Bezpośrednią tego przyczyną jest mieszanie przez nielicznych członków PTG działalności naukowej, z aktywnością czysto polityczną, co tragicznie odbija się na naszym wizerunku, wpływając negatywnie na możliwości skutecznej realizacji statutowych celów naszego Stowarzyszenia. Obecne w mediach przejawy aktywności politycznej naszych członków, budzą zrozumiały sprzeciw Zarządu jak i członków Towarzystwa, wnoszących nawet o wykluczenie osób odpowiedzialnych za wykorzystywanie nazwy lub logo PTG dla celów propagandowych.

W tych okolicznościach w dniu 20 lutego 2023 roku, obecni na połączonym zebraniu członkowie odchodzącego i nowego Zarządu Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego, postanowili utrzymać w mocy *Wizję rozwoju Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego*, przyjętą Uchwałą Zarządu PTG z dnia 15 maja 2014 roku.² Punkt drugi odczytanego podczas zebrania dokumentu poświęcony jest ochronie niezależności politycznej Towarzystwa, i zabrania współpracy z aktywnymi politykami i organizacjami politycznymi (zwłaszcza przyjmowania darowizn). Jednocześnie dokument wyjaśnia, że członkowie PTG, jak wszyscy obywatele, mogą angażować się politycznie, nie mieszając jednak tej aktywności z badaniami naukowymi i z PTG, które pozostaje stowarzyszeniem naukowym. Towarzystwo nie ocenia ani nie komentuje działalności politycznej swoich członków, gdyż jest to działalność nie związana z PTG ani z nauką. Naukowy charakter Towarzystwa podkreślony jest w punkcie 3 dokumentu, co jest spójne z zapisami w punkcie 4, poświęconymi konieczności zachowania odporności na wpływy ideologii. Naukowe podejście do drażliwych kwestii politycznych jest możliwe, czego dowodzą doroczne Zjazdy Geopolityków Polskich, a zwłaszcza XIV Zjazd, przeprowadzony z sukcesem w listopadzie ubiegłego roku w Krakowie, oraz wspomniane styczniowe seminarium polsko-ukraińskie. Dlatego **wykorzystywanie nazwy i logo PTG w działalności *stricte* politycznej musi być traktowane jako działanie na szkodę Towarzystwa, za co zgodnie ze**

² Uchwała ta zamieszczona została jako utrzymana przez nowy zarząd PTG w dziale „Stanowiska i sprawozdania PTG” wraz z wynikami wyborów do zarządu na kadencję 2023-2026.

Statutem grozi wykluczenie na mocy decyzji Zarządu (Rozdział III, § 16).

Zależność naukowych badań i publikacji od bieżącej polityki jest cechą systemów totalitarnych. Tak było u nas w czasach PRL, a obecnie, kiedy nie istnieje urząd cenzury, największym zagrożeniem dla autentyczności badań naukowych jest tzw. poprawność polityczna, której redakcja Przeglądu Geopolitycznego (zgodnie z *Wizją rozwoju Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego*) przeciwstawia się, dopuszczając publikację opracowań autorów o różnorodnych orientacjach politycznych, o ile tylko zachowane są zasady logicznej spójności, oparcia na faktach empirycznych i rzetelnego udokumentowania prezentowanych tez. Jeżeli jako geopolitycy zatracimy niezależność od bieżącej polityki i modnych ideologii, to tym samym przestaniemy reprezentować naukę, a Polskie Towarzystwo Geopolityczne nie będzie miało prawa nazywać się stowarzyszeniem naukowym.